

HELSETILSYNET
tilsyn med sosial og helse

KD
31 MAI 2007
200602190-20

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.

0032 OSLO

DERES REF: / YOUR REF:

VÅR REF: / OUR REF:
2007/249 I MNY

DATO: / DATE:
30 . mai 2007

Høring på forslag til revisjon av rammeplan for sykepleierutdanningen

Statens helsetilsyn mottok ved brev 27. februar 2007 til høring forslag til revisjon av rammeplan for sykepleierutdanningen.

I desember 2006 mottok vi elektronisk på høring, forslag til endringer i rammeplan for sykepleierutdanningen i form av et spørreskjema som vi besvarte 20. desember 2006.

Statens helsetilsyn vil innledningsvis bemerke at utdanningsinstitusjonene må ha et helhetlig ansvar for utdanningene også for praksisstudiene, spesielt når praksisstudiene utgjør en så stor del av den totale utdanningen som i sykepleierutdanningen.

Etter vårt syn er praksisstudiene bærebjelken i de fleste helseprofesjonsutdanningene. En god og målrettet praksisundervisning er en forutsetning for å utdanne kompetente sykepleiere med handlingskompetanse i sentrale sykepleierfunksjoner og handlingsberedskap for å tilegne seg kunnskap på mer spesialiserte områder. En av flere forutsetninger for å oppnå dette er at praksisstudiene på sentrale fagområder må være av en viss varighet. Statens helsetilsyn har gjennom behandling av tilsynssaker erfart at nyutdannede sykepleiere har manglet handlingskompetanse også handlingsberedskap, i utførelse av prosedyrer som nedlegging av ernæringssonde, kontroll og identitetssikring før blodtransfusjon, forveksling av ernæringssonde og cvk, administrering av legemidler eksempelvis at de har knust tabletter, blandet disse med vann og satt dette intravenøst. Vi er derfor svært fornøyd med at praksisstudiene som er nevnt i § 3 punkt 1-5 i forskriften, er økt fra seks uker i det første utkastet, til åtte uker i det utkastet som nå er på høring.

En annen forutsetning for adekvate praksisstudier er at de må være veiledet. I vårt høringssvar 20. desember 2006 understreket vi at vi var enig i utsagnet "*Alle praksisstudier skal være veiledet*". Vi begrunnet dette med at veiledning er en nødvendig forutsetning for at studentene skal oppnå optimal yrkeskompetanse gjennom ferdighetstrening på alle relevante områder. Dette krever veiledning både i

innøving av praktiske sykepleie- og medisinske prosedyrer og i å gi omsorgsfull hjelp og ikke minst hjelp til refleksjon over egen praksis. Statens helsetilsyn er derfor fornøyd med at prinsippet om at praksisstudiene skal være veiledet, er nedfelt både i rammeplan og i forskrift til rammeplan for sykepleierutdanning.

God veiledning krever også at veileder både har god sykepleiefaglig kompetanse og kompetanse i veiledning. Det første betinger minimum 2-års yrkeserfaring. Veiledningskompetanse krever spesifikk teoretisk og praktisk opplæring. Hovedansvaret for å tilby slik kompetanseoppbygging må utdanningsinstitusjonene ha, men det vil kreve tett samarbeid med praksisfeltet. Vi mener derfor at kravet om veiledningskompetanse må være absolutt og er fornøyd med at rammeplanen bekrefter dette kravet. Likeledes at veiledningen inkluderer etiske aspekter ved yrkesutøvelsen som skikkethet, men hadde ønsket større vektlegging av skikkethet som veiledningstema. Den hyppigste årsaken til tilsynssaker mot sykepleiere og til tilbakekall av autorisasjonen, er at de blir funnet uskikket på grunn av atferd uforenlig med yrkesutøvelsen. I første rekke på grunn av tyveri og misbruk av rusmidler, men også rollesammenblanding og misbruk/krenkelse av pasienter. Praksisstudiene er godt egnet til rette oppmerksomheten på slike problemstillinger og til å avdekke slik atferd. Statens helsetilsyn mener derfor at rammeplanen bør avspeile kravet til skikkethetsvurdering.

Rammeplanen åpner for at ulike praksisfelt kan avvikles i kombinasjon. Dette kan i mange tilfeller være hensiktsmessig, men læringsutbytte vil være avhengig av antall og hvilke praksisfelt som kombineres. Eksempelvis må kirurgi og medisin studeres ved henholdsvis kirurgiske og medisinske avdelinger og ikke ved eksempelvis sykehjem, øye- eller ØNH-avdeling. Dessuten kan kombinasjon av flere fagområder i samme praksisperiode medføre mangelfull fordypning i ett eller flere fag. Flere enn to fagområder bør derfor ikke kombineres.

Gorm Grammeltvedt e.f.
avdelingsdirektør

Marit Nygaard
seniorrådgiver